

[Aksel Larsen.]

økonomiske områder allerede er trådt fuldstændig i kraft i alle detaljer. Mere nøgternhed og et klarere blik for Danmarks interesse ville være på sin plads.

Til realiteterne hører endvidere, at den britiske idé om et stort vesteuropæisk frihandelsområde ikke har kunnet bringes fra ideens verden over i realiteternes. Det er resulteret i, at der nu med Storbritannien og Sverige som drivende faktorer forhandles om dannelse af et mindre frihandelsområde kaldet de ydre syv. Derimod synes der ikke at være nogen realitet i planen om et nordisk fællesmarked, en nordisk toldunion, en nordisk handelspolitisk sammenslutning, hvilket i allerhøjeste grad er beklageligt. Noget af det, man har forhandlet om mellem de nordiske lande, kan måske reddes også under de nye betingelser, men den store idé, den store plan, må vel desværre betragtes som afskrevet i hvert fald indtil videre.

Det er i denne realiteternes situation, Danmark skal træffe sit valg. Det er ikke et valg kun mellem fællesmarkedet, altså de seks, og frihandelsområdet, altså de ydre syv, for der er også den tredje mulighed, at Danmark holder sig uden for begge disse sammenslutninger, vælger at stå alene og klare sig alene ved størst mulig handel og mest mulig frihandel såvel med den politiske blok af de seks som med det ydre frihandelsområde og alle øvrige lande. Tidspunktet for valget og vilkårene, hvorunder det skal træffes, har Danmark ikke kunnet bestemme, men man må opgive ønskedrømme og erkende den nøgterne og måske brutale virkelighed, at valget skal træffes nu.

Den, som jeg tror, absolut rigtige karakteristik, jeg har givet af de seks landes fællesmarked, tilsiger os at holde os derfra. Danmark ville i fællesmarkedet blive en i enhver henseende mindre og mindre selvstyrende provins i en politisk magtgruppering og med de alvorligste følger for vor industri og vor beskæftigelse, men uden noget, der ligner sikkerhed eller blot sandsynlighed for afsætningen af vor overskudsproduktion af forædlede landbrugsprodukter, og den stærkeste og den dominerende magt blandt de seks hedder Vesttyskland. De, der agiterer for tilknytning til de seks,

skal gøre sig klart, at dette ville bringe Danmark ind under tysk overherredømme.

Jeg takker Landbrugsrådet for den henvendelse, vi har modtaget, og hvori tilslutning til de seks anbefales, medens der advares imod tilslutning til de ydre syv. Bedre støtte kunne regeringens standpunkt vel dårlig få. Landbrugsrådet siger i sin henvendelse, at det er en livsbetingelse for dansk landbrug i størst mulig udstrækning at kunne opretholde sin eksport til begge markedsområder. Derpå går det frimodigt ud fra, at selv om Danmark skulle indlemmes i de seks, ville vor landbrugseksport til England ikke mindskes. Man regner her åbenbart med en eller anden naturlov, som jeg i hvert fald ikke kender. Modsat er Landbrugsrådet mere end sikker på, at hvis Danmark går ind i det betydelig løsere frihandelsområde af de ydre syv, vil der blive lukket totalt for vor eksport til Tyskland. Kommentarer til sådanne ræsonnementer turde vist være overflødige.

Helt overflødigt er det imidlertid ikke at minde Landbrugsrådet om, at der i traktaterne for de seks intet står om fri handel med landbrugsvarer. På dette område er det en åbent udtalt målsætning hos de seks, at hvert af landene skal blive mest muligt selvforsynende med landbrugsvarer. Foruden de mange ubetinget alvorlige og skadelige følger, et medlemskab hos de seks ville få for Danmark, giver det hverken sikkerhed for eller blot sandsynlighed for afsætning af dansk landbrugs overskudsproduktion. Naturligvis bør Danmark, hvad der end sker, gøre alt for at opretholde og helst udvide sin eksport såvel til de seks som til de ydre syv og til alle øvrige lande. Indlemmelse i de seks vil gøre dette vanskeligt, måske umuligt. Derimod kan jeg ikke se, at tilslutning til det ydre frihandelsområde skulle udelukke det.

Sådan som Landbrugsrådet stiller det op, er det åbenbart nødvendigt at erindre om, at i 1958 aftog de ydre syv — eller rettere sagt de seks af dem, for Danmark er jo med blandt de syv — 42,8 pct. af Danmarks samlede eksport, medens 32,6 pct. gik til de seks og knap 25 pct. til andre lande. For landbrugseksporten var tallene henholdsvis 44,2 pct., 37,3 pct. og 18,5 pct. Skal disse forholdstal slet ikke tælle med i